کیهان

شنبه ۳۱ مرداد ۱۴۰۵ □ ۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۸ □ ۲۲ آگوست ۲۰۲۶ □ شماره ۲۴۲۱۵

صفحه ۸

اذان ظهر: ۱۲/۰۷، اذان مغرب: ۱۹/۰۴، نیمه‌شب شرعی: ۲۳/۲۳، اذان صبح(فردا): ۴/۰۰، طلوع آفتاب(فردا):۵/۲۹

حملات جنون‌آمیز نتانیاهو و ترامپ به لبنان بی‌اعتنا به توافق آتش‌بس

منابع لبنانی از تداوم نقض آتش‌بس از سوی رژیم صهیونیستی و حملات بی‌وقفه توپخانه‌ای و... این رژیم به جنوب لبنان خبر می‌دهند؛ هم‌زمان نیز خبر می‌رسد آمریکا ۱۰ فرد را به بهانه ارتباط با حزب‌الله لبنان تحریم کرد.

منابع خبری لبنان از حملات هوایی و توپخانه‌ای گسترده رژیم اسرائیل به مناطق مختلف جنوب این کشور از جمله دوحه کفرمان، علی‌الطاهر و المنصوری و... خبر دادند. از سوی دیگر برخی منابع لبنانی به روزنامه الجمهوریه با اشاره به تحرکات رژیم در تپه علی‌الطاهر اعلام کردند: «هرگونه تحرک اسرائیل به سمت این تپه با محاسبات داخلی بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر این رژیم، مرتبط خواهد بود، زیرا او ممکن است به‌دنبال بهره‌برداری از هرگونه اقدام نظامی گسترده در آنجا باشد، آن‌هم در زمانی که در راستای خواسته‌های انتخاباتی او باشد.» هم‌زمان خبر می‌رسد وزارت خزانه‌داری آمریکا در پی سیاست‌های خصمانه فشار حداکثری و جنگ اقتصادی علیه ایران، ۱۰ فرد را به بهانه ارتباط با حزب‌الله لبنان تحریم کرد.

حرکت ژاپن به سمت ساخت سلاح اتمی و واکنش چین

سفیر چین در مسکو با هشدار نسبت به حرکت ژاپن به سمت توسعه تسلیحات هسته‌ای اعلام کرد: هسته‌ای شدن توکیو تعادل استراتژیک در منطقه را برهم می‌زند.

ژانگ هانهوی، سفیر چین در مسکو، هشدار داد توسعه تسلیحات هسته‌ای ژاپن، تعادل استراتژیک در شمال‌شرقی آسیا را مختل می‌کند و می‌تواند به یک مسابقه تسلیحاتی هسته‌ای در منطقه منجر شود. آن‌طور که باشگاه خبرنگاران جوان نوشته است، او به خبرگزاری تاس گفت: پکن از توکیو می‌خواهد که «بازی با آتش» در مورد مسئله تسلیحات هسته‌ای را متوقف کند. سفیر چین هشدار داد اگر جناح راست ژاپن به دنبال کردن سیاست‌های هسته‌ای خطرناک ادامه دهد، ژاپن بار دیگر در معرض محکومیت تاریخی و پاسخگویی قرار خواهد گرفت. نیکولای نوزدرف، سفیر روسیه در توکیو، پیش از این، اظهار داشت: «کنار گذاشتن وضعیت خود به عنوان یک کشور غیرهسته‌ای توسط ژاپن منجر به اتخاذ اقدامات متقابل از سوی سایر کشورها خواهد شد.» گفتنی است، سیاست دفاعی ژاپن دستخوش تغییر عمده‌ای شده است.

نبرد سنگین روسیه با اوکراین مواضع تیپ مکانیزه «خارکی‌یف» منهدم شد

پالایشگاه نفت «پرم» روسیه، از بزرگ‌ترین پالایشگاه‌های این کشور، در پی حمله پهپادی اوکراینی دچار آتش‌سوزی گسترده شد و از آن‌سو، روسیه نیز با بمب‌های قدرتمند، مواضع تیپ مکانیزه ارتش اوکراین در خارکی‌یف را منهدم کرد.

نبرد روسیه و اوکراین در حوزه زیرساخت‌های انرژی و لجستیک با شدت هرچه تمام ادامه دارد. در همین راستا رسانه‌های اوکراینی بامداد پنجشنبه از وقوع چندین انفجار مهیب در پایتخت این کشور در پی حمله موشکی روسیه خبر دادند. برخی رسانه‌ها گزارش دادند که حمله موشکی گسترده روسیه به کی‌یف با امواج متعدد موشک‌های بالستیک و مافوق صوت انجام شده است. رسانه‌های اوکراینی نوشتند حداقل ۱۵ تا ۱۶ موشک از جمله موشک‌های اسکندر-ام، موشک‌های کی‌اِن-۲۳ ساخت کره‌شمالی و ۵ تا ۸ موشک هایپرسونیک زیرکان که به طور همزمان از چندین منطقه روسیه شلیک شدند، کی‌یف را هدف قرار دادند. برخی گزارش‌ها حاکی است که در جریان این حمله موشکی به پایتخت اوکراین، دست‌کم ۱۷ تن کشته و ۴۰ تن دیگر زخمی شده‌اند و صدای انفجار در سراسر این شهر شنیده شده است. روسیه تصاویر حمله هوایی به مواضع تیپ مکانیزه اوکراین در منطقه خارکی‌یف را نیز منتشر کرد که طی آن جنگنده‌های روسی با ۵ بمب FAB۵۰۰ مواضع موقت تیپ ۱۵۹ مکانیزه اوکراین را هدف قرار می‌دهند. وزارت دفاع روسیه اعلام کرد که مسکو از حملات هوایی و پهپادها برای حمله به اهدافی در داخل و اطراف کی‌یف، از جمله تأسیسات تولید قطعات پهپاد، یک انبار نظامی و یک مرکز لجستیکی استفاده کرده است. ولودیمیر زلنسکی هم حمله روز پنجشنبه را یکی از بی‌رحمانه‌ترین، حساب‌شده‌ترین و بزرگ‌ترین حملات روسیه در طول جنگ ۴.۵ ساله خواند.

اکونومیست در گزارشی با اشاره به کمبود فزاینده موشک‌های رهگیر برای سامانه‌های دفاع هوایی پاتریوت، نوشته است: این موضوع باعث ایجاد وحشت در اوکراین و نگرانی سایر کشورهایی شده است که به این سلاح متکی هستند.

در همین حال، دولت اوکراین نیز حملات دوربرد خود علیه زیرساخت‌های انرژی روسیه را تشدید کرده است. صبح دیروز(جمعه) نیز پهپادهای اوکراینی ، پالایشگاه نفت پرم در روسیه، در فاصله ۱۵۰۰ کیلومتری عمق خاک روسیه هدف قرار دادند.این پالایشگاه که از بزرگ‌ترین پالایشگاه‌های روسیه به شمار می‌رود و محل استقرار تأسیسات مرکزی شرکت «لوک‌اویل» است به دنبال این حمله دچار آتش‌سوزی گسترده شد. براساس گزارش‌ها، برخورد پهپادها به بخش‌های مختلف این مجتمع صنعتی موجب شعله‌ورشدن آتش شد. روسیه طی ماه‌های گذشته و به دنبال حملات پهپادی اوکراین به زیرساخت‌های انرژی این کشور که با کمک نظامی و اطلاعاتی ناتو انجام می شود دچار کمبود شدید بنزین در مناطق مختلف این کشور شده است.

امسال و در یک بازه زمانی ۴ ماهه تحمیل شد
۱۹ میلیارد یورو هزینه مازاد انرژی برای خانوارهای اروپایی

در پی تشدید تنش‌ها در غرب آسیا و ادامه تبعات اقتصادی آن، خانوارهای اروپایی تنها در یک بازه چهار ماهه، با ۱۹ میلیارد یورو هزینه مازاد انرژی مواجه شده‌اند.

روزنامه روسی ایزوستیا، با استناد به داده‌های یوروستات و کمیسیون اروپا، ابعاد تازه‌ای از پیامدهای بحران انرژی ناشی از تنش‌های غرب آسیا و انسداد استراتژیک تنگه هرمز را آشکار کرده است. براساس این بررسی، خانوارهای اروپایی تنها در فاصله ماه‌های مارس تا ژوئن (میانه اسفند ۱۴۰۴ تا اواسط تیر ۱۴۰۵) با ۱۹ میلیارد یورو هزینه مازاد انرژی روبه‌رو شده‌اند؛ رقمی که نه از افزایش مصرف، بلکه صرفاً از رشد لجام‌گسیخته قیمت‌ها ناشی شده است. جزئیات ماهانه این‌بار مالی، روندی صعودی و نگران‌کننده را نشان می‌دهد: ۴.۱ میلیارد یورو در مارس، ۵.۸ میلیارد یورو در آوریل، ۵.۲ میلیارد یورو در مه و ۳.۸ میلیارد یورو در ژوئن. این ارقام به‌روشنی گواه آن است که شهروندان اروپایی با وجود خرید همان میزان انرژی و سوخت پیشین، ناچار به پرداخت مبالغی به‌مراتب بالاتر شده‌اند و عملاً به‌عنوان قربانیان مستقیم سیاست‌های ماجراجویانه منطقه‌ای غرب- با پیش‌قراولی آمریکا و رژیم آپارتاید اسرائیل!- زیر فشار تورمی سنگینی قرار گرفته‌اند. در میان کشورهای اروپایی، فرانسه با ۴.۳ میلیارد یورو بیشترین سهم را به خود اختصاص داده و پس از آن آلمان با ۳.۶ میلیارد یورو و ایتالیا با ۳.۳۶ میلیارد یورو در رتبه‌های بعدی ایستاده‌اند که این وضعیت عمق آسیب‌پذیری اقتصاد خانوارهای اروپایی را در برابر شوک‌های ژئوپلیتیک آشکار می‌سازد.

افزون بر عامل ژئوپلیتیک، گزارش ایزوستیا بر نقش تشدیدکننده بلایای اقلیمی نیز تأکید دارد. گرمای بی‌سابقه و خشکسالی‌های تابستان اخیر در اروپا، تولید انرژی را به‌شدت مختل کرده و افت سطح آب رودخانه‌های راین و دانوب، عملکرد نیروگاه‌های هسته‌ای، برق‌آبی و حتی زغال‌سنگی را تحت‌الشعاع قرار داده است. در بسیاری از موارد، افزایش دمای آب رودخانه‌ها به حدی رسیده که کشورهای اروپایی ناچار شده‌اند فعالیت رآکتورهای هسته‌ای خود را بلافاصله پس از راه‌اندازی مجدد، به‌دلیل ناتوانی در خنک‌سازی متوقف کنند. به گزارش ایرنا، این آسیب‌پذیری زیرساختی، فشار مضاعفی بر بازار انرژی وارد کرده و هزینه تأمین برق و سوخت را بیش از پیش افزایش داده است. مقامات کمیسیون انرژی اتحادیه اروپا پیش‌تر هشدار داده بودند که بلعیده‌شدن سهم بزرگی از بودجه خانوارها توسط هزینه‌های سرسام‌آور انرژی، توان خرید شهروندان برای کالاها و خدمات غیرخوراکی را به‌شدت سرکوب می‌کند و همین امر اکنون به لایه‌های عمیق‌تر اقتصاد کلان اروپا نفوذ کرده است.

تحلیلگران ایزوستیا با استناد به داده‌های یوروستات و سناریوهای شبیه‌سازی‌شده کمیسیون اروپا هشدار داده‌اند که در صورت تداوم تنش‌های کنونی، خانواده‌های اروپایی برای حفظ سطح معیشت فعلی خود ممکن است در سال ۲۰۲۶ ناچار به پرداخت حدود ۸۸.۸ میلیارد یورو هزینه مازاد انرژی شوند. این برآورد، بروز یک «تله تورمی» ساختاری در حوزه یورو را تأیید می‌کند که این وضعیت با کاهش تقاضا در بخش‌های غیرانرژی، نه‌تنها اثربخشی سیاست‌های حمایتی دولت‌ها را با چالش جدی مواجه ساخته، بلکه دورنمای رشد اقتصادی و ثبات اجتماعی را برای ماه‌های پایانی سال ۲۰۲۶ و پس از آن به‌شدت تیره کرده است. بدین‌ترتیب، ۱۹ میلیارد یورو هزینه مازاد چهارماهه تنها آغاز یک روند فرسایشی است که در صورت ادامه درگیری‌ها، می‌تواند به منشأ نارضایتی‌های گسترده اجتماعی در کشورهای اروپایی تبدیل شود و فشار اقتصادی سنگینی را بر دوش خانوارها تحمیل کند.

گزارش خبری کیهان
معمار تحریم‌های ایران: فشار اقتصادی روی ایران جواب نمی‌دهد

سیاست خارجی-

ریچارد نفیو که از وی به عنوان معمار تحریم‌های ایران یاد می‌شود به مقامات آمریکایی هشدار داده است که «سیاست فشار حداکثری ترامپ مقابل ایران محکوم به شکست است.»

ترامپ جنگ علیه ایران را باخته است؛ او نه‌تنها به هیچ‌یک از اهداف خود نرسیده بلکه حتی به اهداف محدود خود هم مثل بازگشایی تنگه هرمز و پایین آوردن قیمت نفت و بنزین هم نرسیده است. در داخل آمریکا هرچه به انتخابات میاندوره‌ای کنگره نزدیک می‌شویم نشانه‌های شکست ترامپ و حزب جمهوری‌خواه بیشتر خود را نشان می‌دهد. همین دیروز رسانه‌های آمریکا نوشتند که «سه نامزد دیگر مورد حمایت ترامپ در انتخابات مقدماتی شکست خوردند». براساس گزارش‌ها ۴۵ نامزد منتقد رژیم اسرائیل و مخالف لابی آیپک طی ماه‌های اخیر در رقابت‌های مقدماتی مجلس نمایندگان و سنای آمریکا پیروز انتخابات شده‌اند. از سوی دیگر تاکنون ۱۰ نامزد مورد حمایت ترامپ در انتخابات‌های ۲۰۲۶ شکست خورده‌اند؛ رقمی که تقریباً به بدترین عملکرد او در سال ۲۰۲۲ نزدیک می‌شود؛ زمانی که ۱۱ نامزد مورد حمایت او شکست خوردند. پولیتیکو نوشته است که نمایندگان حزب دموکرات مصمم هستند در صورت پیروزی در انتخابات کنگره، فسادهای اقتصادی ترامپ و خانواده‌اش را مورد نظارت شدید قرار دهند.

از سوی دیگر محبوبیت ترامپ در داخل آمریکا زیر سایه شکست در جنگ با ایران به پایین‌ترین سطح خود رسیده است. اکثریت بیش از ۷۰درصدی مردم آمریکا ترامپ را به دلیل آغاز یک جنگ بی‌دلیل که تاثیر آن را مردم این کشور در جیب‌های خود احساس می‌کنند مقصر می‌دانند. در چنین شرایطی گزارش‌ها حاکی است رقم بدهی داخلی دولت آمریکا نیز از زمان دوره اول ریاست‌جمهوری «دونالد ترامپ»، دو برابر شده است. رسانه‌های آمریکایی بامداد پنجشنبه از رسیدن میزان بدهی داخلی دولت آمریکا به ۴۰ هزار میلیارد (تریلیون) دلار خبر دادند. داده‌های وزارت خزانه‌داری آمریکا نشان می‌دهد که کل بدهی ملی آمریکا برای اولین بار در تاریخ این کشور از ۴۰ هزار میلیارد دلار فراتر رفته است.

فشار حداکثری، نتیجه معکوس

استیصال ترامپ در مقابل ایران و شکست راهبرد نظامی وی مقابل کشورمان ترامپ را مجبور به بازگشت به راهبرد قدیمی «فشار حداکثری اقتصادی» کرده است. رئیس‌جمهور آمریکا چهارشنبه‌شب به وقت ایران با انتشار پستی در شبکه اجتماعی «تروث سوشال» با وعده «جنگ اقتصادی و انزوای بی‌سابقه» علیه ایران هشدار داد هر کشوری که از طریق نهادهای مالی، شرکت‌ها، فرودگاه‌ها یا نهادهای دولتی خود «هر نوع راه نجاتی» در اختیار ایران قرار دهد، با پیامدهای اقتصادی سنگین آمریکا روبه‌رو خواهد شد. با این وجود رسانه‌ها و کارشناسان آمریکایی بر این باور هستند که این سیاست هم شکست خواهد خورد و ایران همچون گذشته قرار نیست مقابل فشار اقتصادی کوتاه بیاید. هفته گذشته نشریه نیویورک‌تایمز درباره شکست این راهبرد نوشته بود: راهبرد کنونی ترامپ شباهت عجیبی به همان سیاست «فشار حداکثری» دوره اول او دارد؛ سیاستی که پیش از این آزموده شده و در مهار برنامه هسته‌ای یا تسلیم کردن تهران ناکام مانده بود. به نوشته این روزنامه سیاست فشار حداکثری هرگز ایران را مجبور به تغییر مسیر نخواهد کرد. نیویورک‌تایمز در گزارش تازه‌ای می‌نویسد: تهدیدهای تازه دونالد ترامپ درباره «جنگ اقتصادی» علیه ایران، بیش از آنکه نشانه آمادگی آمریکا برای بازگشت به جنگ باشد، بیانگر تمایل او برای پرهیز از تشدید نظامی است؛ وضعیتی که به گفته تحلیلگران، تهران را به این برداشت رسانده که دست واشنگتن برای تشدید جنگ محدودتر شده است. این رسانه آمریکایی با اشاره به بن‌بست میان تهران و واشنگتن می‌نویسد: تهدیدهای دونالد ترامپ ظاهراً به جای وادار کردن ایران به امتیازدهی، نتیجه معکوس داشته و ایران با حفظ اهرم تنگه هرمز و طرح شروطی از جمله لغو تحریم‌ها، آزادسازی دارایی‌های مسدود شده و دریافت غرامت جنگی، در پی تثبیت موضع خود است.

نیویورک‌تایمز در بخش دیگری از گزارش خود می‌نویسد: لحن ترامپ طی چند ماه گذشته میان «تهدید به نابودی» ایران و وعده نزدیک بودن یک توافق دیپلماتیک در نوسان بوده است. اما اگر هدف چنین رویکردی ترساندن مقام‌های ایرانی و وادار کردن آنها به امتیازدهی بوده، ظاهراً نتیجه‌ای معکوس داشته است.

روزنامه واشنگتن‌پست هم با اشاره به تهدیدهای شدید ترامپ برای افزایش تحریم‌های اقتصادی علیه ایران «در ابعادی بی‌سابقه» نوشته است که او گزینه چندانی برای جامه عمل پوشاندن به این تهدیدها ندارد. به نوشته این روزنامه، ترامپ اغلب چنین تهدیدهایی مطرح می‌کند اما در عمل اقدام چندانی پشت آن نیست. ترامپ کار زیادی نمی‌توان بکند، مگر اینکه واقعاً بخواهد تمام دنیا را تهدید کند که در صورت معامله با ایران، از دسترسی به اقتصاد آمریکا محروم خواهند شد. خبرگزاری آمریکایی «آسوشیتدپرس» هم بر این باور است که بازگشت واشنگتن از میدان نظامی به نسخه قدیمی تشدید فشار اقتصادی، بیش از آنکه یک راهبرد کاملاً تازه باشد، نوعی فرار به جلو در برابر بن‌بست ایجادشده در جنگ به‌شمار می‌رود.

آب پاکی «معمار تحریم» روی دست ترامپ

غیر از کارشناسان نیویورک‌تایمز، واشنگتن‌پست و آسوشیتدپرس، یکی از برجسته‌ترین کارشناسان حوزه تحریم در آمریکا هم آب پاکی را روی دست ترامپ ریخته و هشدار داده است که ترامپ چندان امیدی به راهبرد فشار حداکثری در مقابل ایران نداشته باشد. به گزارش ایسنا، «ریچارد نفیو»، از معماران اصلی تحریم‌های آمریکا علیه ایران در دولت باراک اوباما، با زیر سؤال بردن رویکرد دونالد ترامپ برای تشدید فشار اقتصادی علیه تهران، سیاست ایران او را شکست‌خورده توصیف کرد و گفت: برجسته‌ترین ناکامی ترامپ، «ناتوانی مداوم در فهم یا گوش دادن به ایرانی‌ها، تطبیق راهبرد با اهداف و برنامه‌ریزی برای سناریوهای مختلف» بوده است.

پست ریچارد نفیو در پاسخ به پست رابرت مالی نماینده پیشین آمریکا در امور ایران عنوان شده است. رابرت مالی پنجشنبه در شبکه اجتماعی ایکس هشدار داد که فشار اقتصادی بیشتر، ایران را وادار به تسلیم نمی‌کند. وی نوشت: «کمتر چیزی به اندازه این تصور فریبنده و مغالطه‌آمیز است که اگر فشار اقتصادی شکست خورده، فشار اقتصادی بیشتر موفق خواهد شد.» این مقام سابق آمریکایی تصریح کرد: دو موضوع قطعی است؛ بی‌شک مردم ایران رنج خواهند کشید، اما تسلیم نخواهند شد. «ریچارد نفیو» در تأیید پست رابرت مالی، نوشت: اینکه فکر کنیم چون دستور داده‌ایم «سیاست فشار اقتصادی بیشتر» اعمال شود پس حتماً این سیاست نتیجه می‌دهد، خطاست. نفیو که بین سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۳ مدیر امور ایران در شورای امنیت ملی آمریکا و سپس معاون اصلی هماهنگ‌کننده سیاست تحریم‌ها در وزارت خارجه بود و به‌عنوان کارشناس ارشد تحریم‌ها در تیم مذاکره‌کننده آمریکایی با ایران فعالیت کرده است، خطاب به مالی نوشت: البته من در مورد اینکه سیاست جدید ترامپ حتماً موفق نخواهد بود، چندان مطمئن نیستم؛ یا دست‌کم نه در همه موارد. این مقام پیشین آمریکایی سپس مستقیماً به کارنامه ترامپ در قبال ایران پرداخت و نوشت: «اینکه ایران برای هر چیزی که ما تازه مجبور شده‌ایم به آن ضربه بزنیم، یک قیمت مشخص برای رفع تحریم‌ها تعیین کند. این دقیقاً جایی است که شکست سیاست ترامپ در دوره اول و دوم علیه ایران بیش از همه آشکار می‌شود: ناتوانی مداوم در خواندن یا شنیدن حرف ایرانی‌ها، ناتوانی در هماهنگ‌کردن راهبرد با میزان جاه‌طلبی، و ناتوانی در برنامه‌ریزی برای سناریوهای احتمالی.»

آن ایر مذاکره‌کننده سابق وزارت امور خارجه آمریکا هم در مصاحبه با الجزیره گفت: تحریم‌های جدید علیه ایران نشان‌دهنده درماندگی (دولت آمریکا) است و درخت تحریم‌ها علیه ایران قطع شده است. به گفته آن ایر، تنها ابزار باقی مانده در جعبه ابزار آمریکا، محاصره دریایی مداوم بنادر ایران و درخواست تحریم‌های چندجانبه است. نشریه آمریکایی پولیتیکو هم در گزارش جدید خود با اشاره به سیاست فشار حداکثری ترامپ علیه ایران نوشته است، تهران پرچم تسلیم را بالا نمی‌برد.

یمن به عربستان حمله کرد، ترکیه و پاکستان به تماشا ادامه دادند

سرویس خارجی-

در شرایطی که جنگ یمن وارد مرحله‌ای تازه از تقابل نامتقارن شده، نیروهای یمنی با هدف قرار دادن فرودگاه نجران و تأسیسات آرامکو و ایجاد اختلال در مسیرهای کشتیرانی، می‌کوشند معادله جنگ را علیه ریاض تغییر دهند؛ در این میان متحدان سعودی یعنی ترکیه و پاکستان که با دریافت دلارهای نفتی، پیمان سه‌جانبه «مکه» را امضا کرده بودند، همچنان به تماشا نشسته‌اند!

این روزها در معادله جنگ یمن، تغییر جایگاه بازیگران و انتقال ابتکار عمل از ائتلاف عربستان به نیروهای یمنی دیده می‌شود؛ این تغییر صرفاً با شمارش حملات موشکی و پهپادی قابل توضیح نیست و باید آن را در چارچوب روابط بین‌الملل و جامعه‌شناسی سیاسی قدرت فهم کرد. بازیگری که سال‌ها تحت فشار نظامی، محاصره اقتصادی و محدودیت‌های زمینی، دریایی و هوایی قرار داشته، اکنون تلاش می‌کند با استفاده از موقعیت جغرافیایی خود و ظرفیت اثرگذاری بر خطوط کشتیرانی در دریای سرخ و خلیج عدن، هزینه‌های ادامه جنگ را برای طرف مقابل افزایش دهد. از این منظر، آنچه یمنی‌ها دنبال می‌کنند، تبدیل «آسیب‌پذیری» به «اهرم فشار» است؛ یعنی انتقال هزینه محاصره از جامعه یمن به ساختار اقتصادی و امنیتی عربستان. این تغییر، به‌ویژه در شرایطی که حمایت سیاسی و نظامی واشنگتن از ریاض و تل‌آویو با انتقادهای فزاینده روبه‌روست، می‌تواند نشانه‌ای از شکل‌گیری نوعی موازنه نامتقارن باشد که در آن یک بازیگر بدون برخورداری از ظرفیت‌های متعارف یک دولت قدرتمند، می‌کوشد با کنترل نقاط حساس ارتباطی و امنیتی و خلاقیت در نبرد، قدرت چانه‌زنی خود را افزایش دهد. در میان تمام این قدرت‌نمایی‌های یمن، پاکستان و ترکیه که بنا به توافق سه‌جانبه قرار بود حمله به دو شریک را حمله به خود تلقی کنند، تنها مشغول تماشای ماجرا هستند!

یمن از محاصره کامل عربستان می‌گوید

در چنین فضایی است که دیروز سخنگوی دولت یمن اعلام کرد که نیروهای مسلح این کشور با جلوگیری از عبور ۴۸ کشتی از دریای سرخ و دریای عرب و هدف قرار دادن هشت نفتکش، توانستهاند معادله «محاصره در برابر محاصره» را علیه عربستان ایجاد کنند. عمر البخیتی، سخنگوی دولت یمن، در گفت‌وگو با خبرگزاری سبأ، آغاز این مرحله را ۲۰ ژوئیه (۲۱ تیر) اعلام کرده و گفته است که عملیات‌ها در پاسخ به بیش از ۱۲ سال محاصره زمینی، دریایی و هوایی یمن انجام می‌شود که خسارت‌های گسترده انسانی و اقتصادی بر مردم یمن تحمیل کرده است. البخیتی همچنین این عملیات‌ها را نتیجه چهار سال «تعلل» عربستان و نقض تعهدات مربوط به توافق کاهش تنش دانسته و تأکید کرده است که هدف اعلام‌شده یمنی‌ها تنها فشار نظامی نیست، بلکه پایان محاصره، دسترسی یمن به منابع خود برای پرداخت حقوق، خروج نیروهای اشغالگر از خاک این کشور و پایان قیمومت خارجی است.

در همین چارچوب، سخنگوی دولت یمن از نیروهای همسو با عربستان خواسته است از تأسیسات و تجمعات نظامی این کشور فاصله بگیرند و عربستان را نیز به توقف آنچه اجرای «دستورات آمریکایی و صهیونیستی» خوانده، فراخوانده است. این موضع نشان می‌دهد که صنعاء تلاش دارد جنگ را از یک درگیری صرفاً مرزی به منازعه‌ای بر سر حاکمیت، منابع و استقلال تصمیم‌گیری سیاسی تبدیل کند؛ روایتی که در آن ریاض نه صرفاً یک رقیب نظامی، بلکه بخشی از یک نظم منطقه‌ای تحت حمایت واشنگتن و رژیم اسرائیل معرفی می‌شود.

پهپادها به فرودگاه و آرامکو رسیدند

هم‌زمان، یحیی سریع، سخنگوی نیروهای مسلح یمن، از اجرای دو عملیات پهپادی علیه مواضع عربستان خبر داده است. به گفته او، در یکی از این عملیات‌ها منطقه‌ای مهم در فرودگاه نجران و در عملیات دوم تأسیسات شرکت آرامکو در نجران هدف قرار گرفته‌اند. سریع علت این حملات را واکنش به نقض حریم هوایی استان صعده از سوی عربستان اعلام کرده است. اهمیت این حملات، فارغ از ارزیابی مستقل درباره میزان خسارت واردشده، در انتخاب اهداف نیز قابل‌توجه است؛ زیرا فرودگاه و تأسیسات انرژی، برخلاف اهداف صرفاً تاکتیکی در میدان نبرد، مستقیماً با امنیت زیرساختی و اقتصادی عربستان ارتباط دارند. یمن با این الگوی عملیات می‌کوشد نشان دهد که تداوم فشار بر خاک خود می‌تواند هزینه‌هایی در عمق خاک عربستان نیز ایجاد کند. این همان نقطه‌ای است که موازنه نامتقارن قدرت معنا پیدا می‌کند: عربستان از برتری گسترده در تجهیزات نظامی و پشتیبانی خارجی برخوردار است، اما طرف یمنی می‌کوشد با انتخاب اهداف حساس و استفاده از پهپادها و توان دریایی، این برتری را به مزیتی پرهزینه تبدیل کند. همچنین سخنگوی نیروهای مسلح یمن بیانیه‌ای مهم نیز درباره هدف قرار گرفتن مزدوران سعودی با پهپاد «رجوم» صادر کرد.

توافق سه‌جانبه تماشایی!

با وجود حملات اخیر یمن به خاک عربستان، توافق‌نامه دفاع مشترک میان عربستان، پاکستان و ترکیه که تصریح می‌کند «حمله مسلحانه به یکی از اعضا، حمله به همه تلقی می‌شود»، تاکنون به هیچ‌گونه واکنش جمعی عملی منجر نشده است. این سکوت، کارآمدی ماده شبیه به ماده ۵ ناتو را در برابر تهدیدات جاری زیر سؤال برده است و اکنون به مایه شوخی کاربران اجتماعی تبدیل کرده است. حالا برخی به طعنه می‌گویند منظور از این بند این بوده که پس از حمله به یک عضو دیگر عضوها موظف هستند که به تماشای این حملات بنشینند!

گسترش میدان تقابل

هم‌زمان با تحولات نجران، گزارش سازمان عملیات تجارت دریایی انگلیس از یک حادثه دریایی در فاصله ۱۳۶ مایلی شرق المکلا در یمن، بار دیگر حساسیت امنیتی آبراه‌های منطقه را برجسته کرده است. براساس این گزارش، یک نفتکش پس از نزدیک‌شدن یک کشتی دیگر در خلیج عدن پیام اضطراری درخواست کمک ارسال کرده و برخی منابع نیز مدعی شده‌اند که شش فرد مسلح وارد نفتکش شده و آن را به سمت سومالی هدایت کرده‌اند؛ با این حال، جزئیات بیشتر درباره مالکیت نفتکش، هویت افراد مسلح و انگیزه این اقدام در زمان انتشار گزارش روشن نبوده است.

جزئیاتی از حملات رژیم صهیونیستی به اهداف ترکیه در سوریه

سرویس خارجی-

رژیم اسرائیل، با حمله به پایگاه هوایی ابوالظهور در سوریه، زیرساخت‌های مورد نظر ترکیه را هدف گرفته است و گزارش رسانه‌های عبری و آمریکایی از نگرانی تل‌آویو نسبت به تبدیل حضور نظامی آنکارا در سوریه به یک تهدید پایدار برای برتری هوایی این رژیم حکایت دارد.

حمله اخیر رژیم اسرائیل به پایگاه هوایی ابوالظهور در شمال سوریه، در ظاهر یک حمله به زیرساخت نظامی سوریه بود، اما مجموعه گزارش‌های منتشرشده از رسانه‌های عبری و آمریکایی نشان می‌دهد که هدف اصلی آن را باید در سطحی فراتر از دمشق جست‌وجو کرد، جایی که حضور فزاینده ترکیه در سوریه به یکی از دغدغه‌های امنیتی تل‌آویو تبدیل شده است. رژیم آپارتاید اسرائیل اکنون با نگرانی از تبدیل نفوذ سیاسی و نظامی آنکارا به حضور پایدار در زمین، به‌ویژه استقرار رادار، سامانه‌های پدافندی و زیرساخت‌های هوایی، تلاش می‌کند پیش از تثبیت این حضور، هزینه آن را به ترکیه گوشزد کند. در این میان، واشنگتن نیز در موقعیتی دشوار قرار گرفته است: از یک‌سو نمی‌خواهد متحد صهیونیست خود را محدود کند و از سوی دیگر نگران آن است که تقابل تل‌آویو و آنکارا، دو شریک مهم آمریکا در منطقه، به بحرانی فراتر از سوریه تبدیل شود.

نگرانی اصلی

خبرها حاکی از آن است که نگرانی اصلی رژیم مربوط است به حفظ برتری هوایی بر سوریه و باز نگه داشتن مسیرهای عملیاتی آن. رسانه‌های صهیونیست به نقل از منابع آمریکایی گزارش داده‌اند که تل‌آویو نگران است ترکیه در ابوالظهور یا مناطق پیرامونی، رادارهای پیشرفته، سامانه‌های دفاع هوایی، موشک‌اندازها و حتی پهپادهای پیشرفته مستقر کند. چنین ظرفیتی می‌تواند آزادی عمل نیروی هوایی رژیم صهیونیستی را در آسمان سوریه محدود کند. به همین دلیل، رون بن‌ییشای، تحلیلگر نظامی یدیعوت آحارونوت، حمله به ابوالظهور را حامل پیامی مستقیم برای آنکارا دانسته است: «اسرائیل حضور ترکیه در یک نقطه استراتژیک نزدیک مرز خود را تحمل نخواهد کرد. در واقع، مسئله برای تل‌آویو صرفاً سوریه نیست؛ بلکه شکل‌گیری هرگونه معماری پدافندی در این کشور است که بتواند انحصار عملیاتی اسرائیل را به چالش بکشد.»

ماده ۵ ناتو؛ محاسبه پُرخطر تل‌آویو

همچنین، روزنامه اسرائیل‌هیوم از بررسی نحوه فعال‌شدن ماده پنجم پیمان ناتو در صورت حمله رژیم صهیونیستی به نیروهای ترکیه در سوریه خبر داده است. براساس این تحلیل، ماده پنجم از اعضای ناتو در قلمرو رسمی آنها حمایت می‌کند، اما این حمایت الزاماً به نیروهای ترکیه‌ای مستقر در خارج از مرزهای این کشور، از جمله سوریه یا قبرس شمالی، تسری پیدا نمی‌کند. البته حتی در صورت تحقق شرایط ماده پنجم نیز واکنش نظامی ناتو خودکار نیست و این ائتلاف براساس اجماع اعضا تصمیم می‌گیرد و هر کشور می‌تواند نوع واکنش خود را تعیین کند. اهمیت این بحث در آن است که تل‌آویو ظاهراً در حال محاسبه دقیق مرزهای حقوقی و سیاسی تقابل احتمالی با ترکیه است.

کاتس علیه اردوغان

هم‌زمان با این محاسبات نظامی، ادبیات سیاسی تل‌آویو علیه ترکیه نیز تندتر شده است. یسرائیل کاتس، وزیر جنگ رژیم اسرائیل، در پیامی به زبان ترکی، رجب طیب اردوغان را به سوق‌دادن ترکیه به سمت «ماجراجویی‌های غیرضروری در سوریه» متهم کرد و با لحنی تهدیدآمیز گفت: اسرائیل اجازه نخواهد داد هیچ طرفی امنیتش را تهدید کند. این موضع پس از آن مطرح شد که دفتر ریاست‌جمهوری ترکیه ادعاهای اسرائیل درباره استقرار نظامی آنکارا در سوریه را غیرقابل قبول و بخشی از سیاست‌های توسعه‌طلبانه و ثبات‌زدای تل‌آویو دانست. با این حال، رفتار ترکیه نیز خالی از تناقض نیست؛ آنکارا از یک‌سو خود را مخالف تجاوز اسرائیل و مدافع ثبات سوریه معرفی می‌کند و از سوی دیگر با حضور نظامی و امنیتی گسترده در خاک سوریه، عملاً بخشی از معادله قدرت شده است.

واکنش خجالت‌آور سوریه

در این میان، موضع رژیم جولانی در دمشق نیز قابل‌توجه است. اسعد الشیبانی، وزیر خارجه جولانی در واکنش به رقابت دو متجاوز بر سر تصاحب خاک کشورش، در گفت‌وگو با آکسیوس اعلام کرد که دمشق همچنان درهای مذاکره با اسرائیل را نبسته و از طریق میانجیگری واشنگتن برای دستیابی به توافق امنیتی با تل‌آویو پیشرفت‌هایی داشته است! او این را هم گفت که دمشق با دولت ترامپ و دیگر کشورها تماس گرفته و نسبت به تکرار حملات اعتراض کرده است، اما هم‌زمان تأکید کرد که «سوریه به نیات اسرائیل اعتماد ندارد». این موضع خجالت‌آور، ضعف ساختار حاکم بر دمشق در برابر تجاوزات را آشکار می‌کند.

گزارشگر سازمان ملل: طرح هولناک صهیونیست‌ها برای کرانه باختری وحشیانه است، محکوم می‌کنم